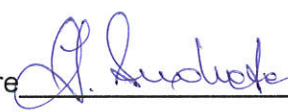

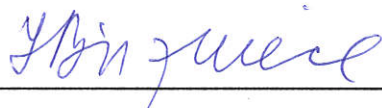
Apstiprināta:
Direktore Inese Sudraba
2023. gada 22. augustā

Valmieras Mūzikas skola
mācību priekšmets
KOLEKTĪVĀ MUZICĒŠANA
Stīgu orķestris

Mācību priekšmeta programma aktualizēta stīgu instrumentu kopas
2023. gada 22. augusta sēdē, protokols Nr. 5.

Mācību priekšmeta programmas izstrādāšanu un aktualizēšanu veica

Inguna Birzniece

Paraksts

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programma
kolektīvā muzicēšana – stīgu orķestris

1. Programmas apraksts.

1.1. Mācību priekšmeta pūtēju orķestris programmas mērķi un uzdevumi.

1.1.1. Mērķi:

- kolektīvās muzicēšanas apguve atbilstoši izstrādātajai mācību priekšmeta programmai;
- sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai profesionālās vidējās izglītības pakāpē;
- sekmēt audzēkņa pozitīvas attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem;
- sekmēt izglītojamā veidošanos par garīgi bagātu, iniciatīvas pilnu, atbildīgu un radošu personību;
- radīt interesi par kolektīvo muzicēšanu;

1.1.2. Uzdevumi:

- veicināt muzikālo spēju attīstību - muzikālo dzirdi, muzikālo atmiņu un ritma izjūtu;
- prasme koriģēt intonāciju (unisonā un intervālos);
- attīstīt veiklu nošu raksta lasīšanu;
- orķestra spēles paņēmienu apguve- spēle sēžot, spēle ar diriģentu;
- attīstīt kolektīvās muzicēšanas prasmes, sagatavojot zinošu un varošu papildinājumu orķestriem;
- apgūt mūzikas pamatterminoloģiju;
- attīstīt muzikālo domāšanu, palīdzēt saprast un raksturot skaņu tēlus, orientēties mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.
- iepazīstināt ar orķestru muzicēšanā lietojamajiem skaņveides paņēmienu, palīdzēt saprast to nozīmi skaņdarba rakstura atklāsmē un prast pielietot;
- veicināt spēju saklausīt savu orķestra balsi kopējā skanējumā, spēt novērtēt tās nozīmi attiecīgajā momentā un atbilstoši reaģēt.
- nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi kolektīvajā muzicēšanā, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtīborientācijas veidošanu
- attīstīt jaunrades spējas mūzikā;

2. Mācību programmas specialitātē apguves ilgums un apjoms:
  - 2.1. Izglītības programmas īstenošana notiek līdztekus vispārējai izglītībai;
  - 2.2. Programmas apguves ilgums ir 7(8);
  - 2.3. Mācību periods 7,(8)gadi;
  - 2.4. Kontaktstundas
  - 2.5. Prakse (koncerti, konkursi, festivāli, meistarklases, radošās nometnes).
3. Mācību darba formas un metodes:
  - 3.1. Mācību stunda;
  - 3.2. Patstāvīgā darba stundas;
  - 3.3. Kolektīvā muzicēšana no 2. klases.
  - 3.4. Izglītojamo koncertu prakse:
    - atklātie – skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.
  - 3.5. Konkursi:
    - reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.
  - 3.6. Festivāli:
    - reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.
4. Audzēkņu mācību saniegunu vērtēšanas prasības prasības, formas un veidi, zināšanu un prasmju vērtēšana:
  - 4.1. Pārbaudes formas – programmas atskaņošana- pa kvartetiem,
  - 4.2. Pārbaudes veidi:
    - koncerti, skates, konkursi, festivāli;
    - atklātie koncerti – vismaz 2 reizes gadā
  - 4.3. Sasniegunu vērtēšanas pamatprincipi:
    - skaņdarba nošu teksta apguves pakāpe;
    - skaņdarba stila un rakstura izjūta;
    - skaņdarba dramaturģijas atklāsme (formas izjūta, dinamiskās gradācijas, artikulācija, toņa kvalitāte, intonācijas precizitāte);
    - vērtēti 10 ballu sistēmā.
5. Mācību priekšmeta Kolektīvā muzicēšana – stīgu orķestris programmas saturu nosaka repertuārs, kas tiek plānots saskaņā ar:
  - 5.1. Mācību plāna prasībām;
  - 5.2. Izglītības iestādes mēroga pasākumiem repertuāra izvēli nosaka izglītības iestādes mācību un audzināšanas darba plāns.

6. Mācību priekšmeta Kolektīvā muzicēšana – stīgu orķestris programmas saturu nosaka repertuārs :
  - 6.1. Stīgu orķestra repertuāru plāno ar mērķi, lai tas būtu: mākslinieciski augstvērtīgs;
  - 6.2. izglītojamo izpildītājspējām atbilstošs – izglītojošs, attīstošs un audzinošs;
  - 6.3. orķestra vadītājs pedagoģisko un māksliniecisko repertuāru izvēlas brīvi no personīgās, sabiedriskās bibliotēkas, nošu izdevniecībām, interneta u. c., ievērojot līdzvērtīgu grūtības pakāpi.
  - 6.4. Katrā nākamajā klasē turpinās darbs ar iepriekšējo gadu mācību materiālu to papildinot ar jauniem un sarežģītākiem elementiem:
    - 6.4.1. Darbs pie ansambļa izkopšanas(skaņošanās, skaņas sākums un tās noņemšana, prasme koriģēt intonāciju (unisonā,intervālos), prasme iekļauties grupā-ritmiski,intonatīvi;
    - 6.4.2. darbs pie audzēkņa līdzatbildības par sava izpildījuma kvalitāti(iespēlēšanās, skaņas kultūra);
    - 6.4.3. darbs pie skaņdarbu izpildījuma veidošanas dinamika, pārejas, crescendo, diminuendo, pizzicato, con arco, Sul G,D,A,E, corda, detache, legato,staccato, martele, marcato, tremolo, portato, glissando, non vibrato, sul ponticello, sul tasto, col legno, au talon, punta d'arco, simile, tutti-solo, divisi, ordinare, non divisi, con sordino, senza sord., non legato, accento, ;
    - 6.4.4. darbs pie skaņdarba formas un satura izpratnes(frāze, teikums, periods, polifonija, divdaļu un trīsdaļu metrs, salikts metrs, jaukts metrs);
    - 6.4.5. orientēšanās dažādu laikmetu un stilu mūzikā, izpildījuma atšķirības;
    - 6.4.6. lapas lasīšana.
  - 6.5. Ieteicamie nošu literatūras piemēri instrumenta spēles tehnisko prasmju attīstīšanai:
    - 6.5.1. 2.-3. klase:
      - „Muzicēsim kopā ar draugiem”, 1.,2.burtnīca
      - sastd.J. Ratners “Populāri skaņdarbi”, 1.d., Sptb. 2000
      - V.Studente,I.Reizniece,A.Baumanis “Cigu,cagu vijolīte”, R.1995

6.5.2. 4. - 5. klase:

- Igor Hudadoff 24 Selected compositions for string orchestra, PRO ART, 1982.

Repertuāra piemēri:

- H. Persels *Ārija*;
- Ž. B. Ramo *Rondo*;
- Ž. B. Lullī *Dziesmiņa, 17.gs Deja, Divas angļu dejas*;
- Dž. Bonočīni *Rondo*;
- L. Maršāns *Menuets*;
- J. A. Hasse *Burrē un Menuets A. Riekstiņa pārlikums*;
- E. Larsens *Rinķadancis, Galops, Valsis, Polka, Kneppvalsen*;
- Velsiešu t. dz. *The Ash Grove*;
- A. Koreni *Sarabanda Sol maž*;
- Kanons *Viva la Musica*;
- J. S. Bahs *Menuets*;
- G. F. Hendelis *Rigadons, Menuets*;
- V. A. Mocarts *Trīs vācu dejas*;
- V. A. Mocarts *Maija dziesmiņa, Šūpļa dziesma*;
- L. van Bēthovens *Kontrdeja čellam ar stīgu orķestri*;
- M. Gļinka dejas no operas *Ivans Susaņins*;
- L.t.dz. A. Cepīša apdarē *Vilciņš zaķi aicināja, Strazdiņš jāja pieguļā, Sīli, sīli Tev būs tiesa, Arājiņi, ecētāji, Sēju rozēs, magoniķes*;
- L.t.dz. V. Salaka apdarē *Es meitiņa kā rozīte, Sijā auzas, tautu meita, Visi ciema suņi rēja, Aiz ezera Balti bērzi, Brāļi mani, lieli vīri, Kupla, kupla liepa auga*;
- L.t.dz. Lipšāna apdarē *Suņi zaķim pēdas dzina*;
- L.t.dz. Zaļa tautu miežu rija, Jūriņ' prasa, Teci, teci kumeliņi;
- L.t.dz. Jurjānu Andreja apdarē *Aiz upītes es uzaugu, Pūta, pūta melnais mednis*;
- P. Wood *Maza svīta stīgām trīs daļās*;
- Laslo Possia – Ilkka Kuusisto *Colourful Music for strings* vol. I., II., III;
- R. Dubra *Aiz kalniņa dūmi kūp, čellam ar orķestri, A. Riekstiņa apdarē*
- A. Riekstiņš *Vecpiebalgas polka*

6.5.3. 6. – 9. klase

- K. Mostrass Stīgu ansambļi, izd.Maskava.1946.

Repertuāra piemēri:

- J. S. Bahs *Ārija no 3. Orķestra svītas*;
- G. F.Hendelis *Klavierkoncerts Fdur*;
- G. F. Hendelis *Hornpipe in D*;
- G. F. Hendelis *Festlicher march*;
- G. F. Hendelis *Sarabanda d moll*;
- L. Bokerini *Menuets A dur*;
- F.Kreislers *Klasiskie manuskripti*;
- A.Vivaldi *Koncerts madrigāla stilā*;
- A. Vivaldi *Simfonija Nr.1, Nr. 2., Nr. 3*;
- A. Vivaldi *Koncerts G dur, vijolei ar stīgu orķestri*;
- J. Haidns *Bērnū simfonija*;
- J. Haidns *Menuets*;
- V. A. Mocarts *Divertisments in C dur* ;
- V. A. Mocarts *Andante no Divertismenta D dur*;
- V. A. Mocaers *Intrada D dur*;
- Fr. Šūberts *Valsis*;
- F. Šopēns *Etīde*;
- J. Brāmss *Ungāru deģa Nr.5, A. Riekstiņa apdarē*;
- Dž. Rossini *uvertīra Vilhelms Tells*;
- N. Baklanova *Mazurka čella un stīgu orķestrim*;
- Latv. t.dz. A. Riekstiņa apdarē *Bij' man vienas rozes dēj*;
- Latv. t.dz. A. Riekstiņa apdarē *Kas kaitēja*;
- A. Riekstiņš *Rakveres polka*;
- A. Piazzolla *Adios nonino*;
- A. Piazzolla *Inverno Pōerteno*;
- E. Elgārs *Sun dance*;
- E. Elgārs *Serenāde*;
- E. Elgārs *Maršs*;
- J. Sibelius *Andante festive*;
- J. Štrauss *Pizzikato polka*;
- J. Naujalis *Sapnis*;
- V. Grigas *Lietuviešu daina*;

- A. Kybaras *Svētku balle*;
- T. H. Tallis *Third mode Melody*;
- K. Bēms *Sarabanda divām vijolēm un orķestrim*;
- R. Gliērs *Valsis vijolei un stīgu orķestrim*;
- P. Čaikovskis *Pārdomas*;
- P. Čaikovskis *Svīta stīgām no baleta Riekstkodis*;
- T. Ķeniņš *Noktirne*;
- L. Vīgners *Menuets*;
- Jēk. Mediņš *Leģenda*;
- Latv.t.dz. A Cepīša apdarē *Sēju lielu rožu lauku*;
- V. Salaks *Liriskais valsis Nr. 1, Nr. 2*;
- T. Džonsons *Trīs skotu dejas*;
- V. Hausmans *Jaunmodīgās un mīlīgas dejas*;
- E. John *Can to feel*;
- S. M. Nelson *Riverside*;
- L. Anderson *Blue tango*;
- F. Šēpers *Simfonija*;
- H. Arlen *Over the Rainbow*;
- B. Britens *Sentimentālā sarabanda*;
- E. Mlinarskis *Mazurka vijolei un stīgu orķestrim*;
- M. Veņavskis *Obertas vijolei un stīgu orķestrim*;
- K. Jenkin *Palladio*;
- K. Otsing apdare *Vaike mehikene margus tammemagi*;
- K. Otsing apdare *Konstant valsi konsta JIHA*;